

# Oracle PL/SQL

---

Imiona i nazwiska autorów : Tomasz Furgała, Konrad Tendaj, Łukasz Zegar

---

## Tabele

---

- **Trip** - wycieczki
  - **trip\_id** - identyfikator, klucz główny
  - **trip\_name** - nazwa wycieczki
  - **country** - nazwa kraju
  - **trip\_date** - data
  - **max\_no\_places** - maksymalna liczba miejsc na wycieczkę
- **Person** - osoby
  - **person\_id** - identyfikator, klucz główny
  - **firstname** - imię
  - **lastname** - nazwisko
- **Reservation** - rezerwacje
  - **reservation\_id** - identyfikator, klucz główny
  - **trip\_id** - identyfikator wycieczki
  - **person\_id** - identyfikator osoby
  - **status** - status rezerwacji
    - **N** – New - Nowa
    - **P** – Confirmed and Paid – Potwierdzona i zapłacona
    - **C** – Canceled - Anulowana
- **Log** - dziennik zmian statusów rezerwacji
  - **log\_id** - identyfikator, klucz główny
  - **reservation\_id** - identyfikator rezerwacji
  - **log\_date** - data zmiany
  - **status** - status

```
create sequence s_person_seq
start with 1
increment by 1;

create table person
(
  person_id int not null
    constraint pk_person
      primary key,
  firstname varchar(50),
  lastname varchar(50)
)

alter table person
  modify person_id int default s_person_seq.nextval;
```

```
create sequence s_trip_seq
  start with 1
  increment by 1;

create table trip
(
  trip_id int not null
    constraint pk_trip
      primary key,
  trip_name varchar(100),
  country varchar(50),
  trip_date date,
  max_no_places int
);

alter table trip
  modify trip_id int default s_trip_seq.nextval;
```

```
create sequence s_reservation_seq
  start with 1
  increment by 1;

create table reservation
(
  reservation_id int not null
    constraint pk_reservation
      primary key,
  trip_id int,
  person_id int,
  status char(1)
);

alter table reservation
  modify reservation_id int default s_reservation_seq.nextval;

alter table reservation
add constraint reservation_fk1 foreign key
( person_id ) references person ( person_id );

alter table reservation
add constraint reservation_fk2 foreign key
( trip_id ) references trip ( trip_id );

alter table reservation
add constraint reservation_chk1 check
(status in ('N','P','C'));
```

```
create sequence s_log_seq
  start with 1
  increment by 1;

create table log
(
  log_id int not null
    constraint pk_log
      primary key,
  reservation_id int not null,
  log_date date not null,
  status char(1)
);
```

```
alter table log
  modify log_id int default s_log_seq.nextval;

alter table log
add constraint log_chk1 check
(status in ('N','P','C')) enable;

alter table log
add constraint log_fk1 foreign key
( reservation_id ) references reservation ( reservation_id );
```

---

## Dane

---

Należy wypełnić tabele przykładowymi danymi

- 4 wycieczki
- 10 osób
- 10 rezerwacji

Dane testowe powinny być różnorodne (wycieczki w przyszłości, wycieczki w przeszłości, rezerwacje o różnym statusie itp.) tak, żeby umożliwić testowanie napisanych procedur.

W razie potrzeby należy zmodyfikować dane tak żeby przetestować różne przypadki.

```
-- trip
insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Wycieczka do Paryza', 'Francja', to_date('2023-09-12', 'YYYY-MM-DD'), 3);

insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Piekny Krakow', 'Polska', to_date('2025-05-03', 'YYYY-MM-DD'), 2);

insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Znow do Francji', 'Francja', to_date('2025-05-01', 'YYYY-MM-DD'), 2);

insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Hel', 'Polska', to_date('2025-05-01', 'YYYY-MM-DD'), 2);

-- person
insert into person(firstname, lastname)
values ('Jan', 'Nowak');

insert into person(firstname, lastname)
values ('Jan', 'Kowalski');

insert into person(firstname, lastname)
values ('Jan', 'Nowakowski');

insert into person(firstname, lastname)
values ('Novak', 'Nowak');

-- reservation
-- trip1
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (1, 1, 'P');

insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (1, 2, 'N');

-- trip 2
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (2, 1, 'P');

insert into reservation(trip_id, person_id, status)
```

```
values (2, 4, 'C');

-- trip 3
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (2, 4, 'P');
```

proszę pamiętać o zatwierdzeniu transakcji

---

## Zadanie 0 - modyfikacja danych, transakcje

---

Należy przeprowadzić kilka eksperymentów związanych ze wstawianiem, modyfikacją i usuwaniem danych oraz wykorzystaniem transakcji

Skomentuj działanie transakcji. Jak działa polecenie `commit`, `rollback`? Co się dzieje w przypadku wystąpienia błędów podczas wykonywania transakcji? Porównaj sposób programowania operacji wykorzystujących transakcje w Oracle PL/SQL ze znanym ci systemem/językiem MS Sqlserver T-SQL

pomocne mogą być materiały dostępne tu: <https://upel.agh.edu.pl/mod/folder/view.php?id=214774> w szczególności dokument: [1\\_modyf.pdf](#)

---

## Rozwiązanie 0

---

**Transakcje** w systemach baz danych są niepodzielnymi jednostkami operacji, które zapewniają integralność danych poprzez atomowość, spójność, izolację i trwałość. Rozpoczynając, wykonując i zatwierdzając lub cofając grupę operacji, transakcje gwarantują, że baza danych pozostaje w spójnym stanie, nawet w przypadku awarii systemu. Ich działanie zapewnia niezawodność i integralność operacji na danych.

**Commit** Jeśli wszystkie operacje zostaną wykonane poprawnie (bez rzucenia błędu), za pomocą polecenia `commit` możemy zatwierdzić transakcję, co powoduje trwałe zapisanie zmian w bazie danych. Polecenie `commit` kończy bieżącą transakcję, co oznacza, że nie można już wycofać dokonanych zmian. Jest to ostateczna operacja potwierdzająca, że wszystkie operacje zostały wykonane zgodnie z oczekiwaniami i mogą być trwale zapisane w bazie danych.

**Rollback** Jeśli wystąpił błąd lub użytkownik zdecyduje się na anulowanie transakcji, można użyć polecenia `rollback`, aby cofnąć wszystkie zmiany wprowadzone w trakcie transakcji.

W języku PL/SQL, gdy operacje dodawania dwóch wierszy są zawarte w bloku "BEGIN-END", jeśli jedno z poleceń kończy się błędem i nie zostanie obsłużone, żaden z wierszy nie zostanie dodany, a na zewnątrz zostanie zgłoszony wyjątek. Natomiast w języku Transact-SQL, gdybyśmy wykonali te same operacje wewnątrz "BEGIN TRANSACTION-COMMIT TRANSACTION", pierwszy wiersz zostałby dodany do bazy, ponieważ błąd nie jest krytyczny. Aby uzyskać podobne zachowanie w przypadku błędu w języku Transact-SQL, możemy użyć bloków "TRY-CATCH" i w bloku "CATCH" wykonać "ROLLBACK TRANSACTION".

Jeśli obsłużymy wyjątek spowodowany przez drugie polecenie w języku PL/SQL i nie wywołamy "RAISE", będziemy mieli dwie sytuacje: jeśli tryb Auto-Commit jest włączony, poprawny wiersz zostanie zapisany w bazie danych, a w trybie Manual możemy wykonać ręczny "ROLLBACK".

Język PL/SQL nie obsługuje transakcji zagnieżdżonych, ale można użyć bloków "BEGIN ... EXCEPTION ... END" do przechwytywania i obsługi błędów. W przypadku wystąpienia błędu, wykonanie transakcji może być przerwane, a transakcja może zostać automatycznie cofnięta, chyba że została zdefiniowana obsługa błędów, która określa, jak reagować na dany rodzaj błędu.

Zarówno Oracle PL/SQL, jak i MS SQL Server T-SQL, umożliwiają programowanie operacji wykorzystujących transakcje. Oba języki oferują możliwość rozpoczęcia, zatwierdzenia lub cofnięcia transakcji za pomocą poleceń BEGIN TRANSACTION, COMMIT i ROLLBACK. Jednak w PL/SQL często używa się bloków "BEGIN ... EXCEPTION ... END" do obsługi błędów, podczas gdy w T-SQL wykorzystuje się bloki "BEGIN TRY ... END TRY; BEGIN CATCH ... END CATCH;" dla tego samego celu.

## Zadanie 1 - widoki

Tworzenie widoków. Należy przygotować kilka widoków ułatwiających dostęp do danych. Należy zwrócić uwagę na strukturę kodu (należy unikać powielania kodu)

Widoki:

- **vw\_reservation**
  - widok łączy dane z tabel: **trip, person, reservation**
  - zwracane dane: **reservation\_id, country, trip\_date, trip\_name, firstname, lastname, status, trip\_id, person\_id**
- **vw\_trip**
  - widok pokazuje liczbę wolnych miejsc na każdą wycieczkę
  - zwracane dane: **trip\_id, country, trip\_date, trip\_name, max\_no\_places, no\_available\_places** (liczba wolnych miejsc)
- **vw\_available\_trip**
  - podobnie jak w poprzednim punkcie, z tym że widok pokazuje jedynie dostępne wycieczki (takie które są w przyszłości i są na nie wolne miejsca)

Proponowany zestaw widoków można rozbudować wedle uznania/potrzeb

- np. można dodać nowe/pomocnicze widoki
- np. można zmienić def. widoków, dodając nowe/potrzebne pola

## Zadanie 1 - rozwiązanie

vw\_reservation widok łączy dane z tabel: trip, person, reservation zwracane dane: reservation\_id, country, trip\_date, trip\_name, firstname, lastname, status, trip\_id, person\_id

```
CREATE OR REPLACE VIEW VW_RESERVATION AS
SELECT
    R.RESERVATION_ID,
    T.COUNTRY,
    T.TRIP_DATE,
    T.TRIP_NAME,
    P.FIRSTNAME,
    P.LASTNAME,
    R.STATUS,
    R.TRIP_ID,
    R.PERSON_ID
FROM
    RESERVATION R
JOIN
    TRIP T ON R.TRIP_ID = T.TRIP_ID
JOIN
    PERSON P ON R.PERSON_ID = P.PERSON_ID;
```

	RESERVATION_ID	COUNTRY	TRIP_DATE	TRIP_NAME	FIRSTNAME	LASTNAME	STATUS	TRIP_ID	PERSON_ID
1	1	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Jan	Nowak	P	1	1
2	3	Polska	2025-05-03	Piekny Krakow	Jan	Nowak	P	2	1
3	2	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Jan	Kowalski	N	1	2
4	8	Polska	2025-05-01	Hel	Jan	Kowalski	N	4	2
5	6	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Jan	Nowakowski	P	1	3
6	9	Polska	2025-05-03	Piekny Krakow	Jan	Nowakowski	C	2	3
7	7	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Novak	Nowak	C	1	4
8	5	Polska	2025-05-03	Piekny Krakow	Novak	Nowak	P	2	4
9	4	Polska	2025-05-03	Piekny Krakow	Novak	Nowak	C	2	4
10	10	Francja	2025-05-01	Znow do Francji	Anna	Nowak	P	3	5
11	11	Francja	2025-05-01	Znow do Francji	Piotr	Kowalczyk	N	3	6
12	12	Polska	2025-05-01	Hel	Monika	Wiśniewska	C	4	7
13	13	Polska	2025-05-01	Hel	Marcin	Lewandowski	P	4	8

vw\_trip widok pokazuje liczbę wolnych miejsc na każdą wycieczkę. Wyświetlane dane: trip\_id, country, trip\_date, trip\_name, max\_no\_places, no\_available\_places (liczba wolnych miejsc)

Wykorzystuje złączenie lewe, aby uwzględnić wszystkie wycieczki, nawet te bez rezerwacji. Liczba dostępnych miejsc jest obliczana na podstawie różnicy między maksymalną liczbą miejsc a liczbą rezerwacji.

```
CREATE OR REPLACE VIEW VW_TRIP AS
SELECT
    T.TRIP_ID,
    T.COUNTRY,
    T.TRIP_DATE,
    T.TRIP_NAME,
    T.MAX_NO_PLACES,
    T.MAX_NO_PLACES - COUNT(R.RESERVATION_ID) AS no_available_places
FROM
    TRIP T
LEFT JOIN
    RESERVATION R ON T.TRIP_ID = R.TRIP_ID AND R.STATUS != 'C'
GROUP BY
    T.TRIP_ID,
    T.COUNTRY,
    T.TRIP_DATE,
    T.TRIP_NAME,
    T.MAX_NO_PLACES;
```

	TRIP_ID	COUNTRY	TRIP_DATE	TRIP_NAME	MAX_NO_PLACES	NO_AVAILABLE_PLACES
1	3	Francja	2025-05-01	Znow do Francji	2	0
2	1	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryża	3	0
3	2	Polska	2025-05-03	Piekny Krakow	4	2
4	4	Polska	2025-05-01	Hel	2	0

vw\_available\_trip podobnie jak w poprzednim punkcie, z tym że widok pokazuje jedynie dostępne wycieczki (takie które są w przyszłości i są na nie wolne miejsca)

Korzystamy z poprzeniego widoku (VW\_TRIP)

```
CREATE OR REPLACE VIEW VW_AVAILABLE_TRIP AS
SELECT
    *
FROM
    VW_TRIP
WHERE
    TRIP_DATE > SYSDATE
    AND NO_AVAILABLE_PLACES > 0;
```

	TRIP_ID	COUNTRY	TRIP_DATE	TRIP_NAME	MAX_NO_PLACES	NO_AVAILABLE_PLACES
1	2	Polska	2025-05-03	Piekny Krakow	4	2

## Zadanie 2 - funkcje

Tworzenie funkcji pobierających dane/tabele. Podobnie jak w poprzednim przykładzie należy przygotować kilka funkcji ułatwiających dostęp do danych

Procedury:

- **f\_trip\_participants**
  - zadaniem funkcji jest zwrócenie listy uczestników wskazanej wycieczki
  - parametry funkcji: **trip\_id**
  - funkcja zwraca podobny zestaw danych jak widok **vw\_reservation**
- **f\_person\_reservations**
  - zadaniem funkcji jest zwrócenie listy rezerwacji danej osoby
  - parametry funkcji: **person\_id**
  - funkcja zwraca podobny zestaw danych jak widok **vw\_reservation**
- **f\_available\_trips\_to**
  - zadaniem funkcji jest zwrócenie listy wycieczek do wskazanego kraju, dostępnych w zadanym okresie czasu (od **date\_from** do **date\_to**)
  - parametry funkcji: **country, date\_from, date\_to**

Funkcje powinny zwracać tabelę/zbiór wynikowy. Należy rozważyć dodanie kontroli parametrów, (np. jeśli parametrem jest **trip\_id** to można sprawdzić czy taka wycieczka istnieje). Podobnie jak w przypadku widoków należy zwrócić uwagę na strukturę kodu

Czy kontrola parametrów w przypadku funkcji ma sens?

- jakie są zalety/wady takiego rozwiązania?

Proponowany zestaw funkcji można rozbudować wedle uznania/potrzeb

- np. można dodać nowe/pomocnicze funkcje/procedury

## Zadanie 2 - rozwiązanie

**f\_trip\_participants** zadaniem funkcji jest zwrócenie listy uczestników wskazanej wycieczki parametry funkcji: **trip\_id** funkcja zwraca podobny zestaw danych jak widok **vw\_reservation**

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION f_trip_participants (p_trip_id NUMBER)
RETURN SYS_REFCURSOR
IS
    participants_cursor SYS_REFCURSOR;
    trip_exists NUMBER;
BEGIN
    IF p_trip_id IS NULL THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Parametry funkcji muszą być określone.');
```

```
    END IF;

    SELECT COUNT(*) INTO trip_exists FROM TRIP WHERE trip_id = p_trip_id;

    IF trip_exists = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Wycieczka o podanym trip_id nie istnieje.');
```

```
    END IF;

    OPEN participants_cursor FOR
        SELECT * FROM vw_reservation WHERE trip_id = p_trip_id;
    RETURN participants_cursor;
END;
```

Przykładowe wywołanie:

```
select f_trip_participants(1) from dual;
```

	RESERVATION_ID	COUNTRY	TRIP_DATE	TRIP_NAME	FIRSTNAME	LASTNAME	STATUS	TRIP_ID	PERSON_ID
1	1	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Jan	Nowak	P	1	1
2	2	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Jan	Kowalski	N	1	2
3	6	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Jan	Nowakowski	P	1	3
4	7	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryza	Novak	Nowak	C	1	4

```
select f_trip_participants(-1) from dual;
```

```
[72000][20002]
ORA-20002: Wycieczka o podanym trip_id nie istnieje.
ORA-06512: at "BD_416125.F_TRIP_PARTICIPANTS", line 14
Position: 7
```

**f\_person\_reservations** zadaniem funkcji jest zwrócenie listy rezerwacji danej osoby parametry funkcji: person\_id funkcja zwraca podobny zestaw danych jak widok vw\_reservation

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION f_person_reservations (p_person_id NUMBER)
RETURN SYS_REFCURSOR
IS
    reservations_cursor SYS_REFCURSOR;
    person_exists NUMBER;
BEGIN
    IF p_person_id IS NULL THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Parametry funkcji muszą być określone.');
```

```
    END IF;

    SELECT COUNT(*) INTO person_exists FROM PERSON WHERE PERSON_ID = p_person_id;

    IF person_exists = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Osoba o podanym ID nie istnieje.');
```

```
    END IF;

    OPEN reservations_cursor FOR
        SELECT * FROM vw_reservation WHERE person_id = p_person_id;
    RETURN reservations_cursor;
END;
```

Przykładowe wywołanie:

```
select f_trip_participants(2) from dual;
```

	RESERVATION_ID	COUNTRY	TRIP_DATE	TRIP_NAME	FIRSTNAME	LASTNAME	STATUS	TRIP_ID	PERSON_ID
1		2 Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryża	Jan	Kowalski	N	1	2
2		8 Polska	2025-05-01	Hel	Jan	Kowalski	N	4	2

```
select f_person_reservations(1000) from DUAL;
```

```
[72000][20002]
ORA-20002: Osoba o podanym person_id nie istnieje.
ORA-06512: at "BD_416125.F_PERSON_RESERVATIONS", line 15
Position: 7
```

**f\_available\_trips\_to** zadaniem funkcji jest zwrócenie listy wycieczek do wskazanego kraju, dostępnych w zadanym okresie czasu (od date\_from do date\_to), parametry funkcji: country, date\_from, date\_to

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION f_available_trips_to (
    p_country VARCHAR(50),
    p_date_from DATE,
    p_date_to DATE
```



```
)  
    RETURN SYS_REFCURSOR  
IS  
    trips_cursor SYS_REFCURSOR;  
BEGIN  
    IF p_country IS NULL OR p_date_from IS NULL OR p_date_to IS NULL THEN  
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Wszystkie parametry funkcji muszą być określone.');    END IF;  
  
    IF p_date_from > p_date_to THEN  
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Data początkowa nie może być większa niż data końcowa.');    END IF;  
  
    OPEN trips_cursor FOR  
        SELECT *  
        FROM TRIP  
        WHERE COUNTRY = p_country  
        AND TRIP_DATE > p_date_from  
        AND TRIP_DATE < p_date_to;  
  
    RETURN trips_cursor;  
END;
```

TRIP_ID	COUNTRY	TRIP_DATE	TRIP_NAME	MAX_NO_PLACES	NO_AVAILABLE_PLACES
1	2 Polska	2025-05-03	Piekny Krakow	4	2

Czy kontrola parametrów w przypadku funkcji ma sens?

- jakie są zalety/wady takiego rozwiązania?

Zalety:

1. Bezpieczeństwo: Kontrola parametrów pozwala zapobiec wykonaniu funkcji z nieprawidłowymi danymi lub unieważnionymi wartościami parametrów, co może prowadzić do błędów lub niewłaściwych wyników.
2. Ochrona danych: Poprawna kontrola parametrów może chronić dane w bazie przed błędnym dostępem lub zmianami spowodowanymi przez nieprawidłowe parametry.
3. Poprawność danych: Zapewnienie, że funkcja otrzymuje poprawne dane, pomaga zachować integralność danych w systemie.

Wady:

1. Złożoność kodu: Dodanie kontroli parametrów może zwiększyć złożoność kodu funkcji, co może prowadzić do większej liczby linii kodu i trudniejszej analizy i debugowania.
2. Wydajność: Dodatkowa logika sprawdzania argumentów może wpływać na wydajność funkcji, szczególnie w przypadku bardziej złożonych warunków walidacji lub gdy funkcja jest wywoływana bardzo często.

---

## Zadanie 3 - procedury

---

Tworzenie procedur modyfikujących dane. Należy przygotować zestaw procedur pozwalających na modyfikację danych oraz kontrolę poprawności ich wprowadzania

Procedury

- `p_add_reservation`
  - zadaniem procedury jest dopisanie nowej rezerwacji

- parametry: `trip_id`, `person_id`,
- procedura powinna kontrolować czy wycieczka jeszcze się nie odbyła, i czy są wolne miejsca
- procedura powinna również dopisywać inf. do tabeli `log`
- `p_modify_reservation_tatus`
  - zadaniem procedury jest zmiana statusu rezerwacji
  - parametry: `reservation_id`, `status`
  - procedura powinna kontrolować czy możliwa jest zmiana statusu, np. zmiana statusu już anulowanej wycieczki (przywrócenie do stanu aktywnego nie zawsze jest możliwa – może już nie być miejsc)
  - procedura powinna również dopisywać inf. do tabeli `log`

Procedury:

- `p_modify_max_no_places`
  - zadaniem procedury jest zmiana maksymalnej liczby miejsc na daną wycieczkę
  - parametry: `trip_id`, `max_no_places`
  - nie wszystkie zmiany liczby miejsc są dozwolone, nie można zmniejszyć liczby miejsc na wartość poniżej liczby zarezerwowanych miejsc

Należy rozważyć użycie transakcji

Należy zwrócić uwagę na kontrolę parametrów (np. jeśli parametrem jest `trip_id` to należy sprawdzić czy taka wycieczka istnieje, jeśli robimy rezerwację to należy sprawdzać czy są wolne miejsca itp..)

Proponowany zestaw procedur można rozbudować wedle uznania/potrzeb

- np. można dodać nowe/pomocnicze funkcje/procedury

## Zadanie 3 - rozwiązanie

Definiujemy pomocnicze funkcje:

- pomocnicza funkcja **`f_get_reserved_places`** - zwraca liczbę zarezerwowanych miejsc na daną wycieczkę podając jej id

```
CREATE FUNCTION f_get_reserved_places(a_trip_id INT)
RETURN INT
IS
    s_reserved_places INT;
BEGIN
    SELECT COUNT(RESERVATION_ID) INTO s_reserved_places
    FROM RESERVATION r
    WHERE r.TRIp_ID = a_trip_id AND r.status IN ('N', 'P');

    RETURN s_reserved_places;
END;
```

Przykładowe wywołanie:

```
select F_GET_RESERVED_PLACES(1) from DUAL;
```

"F_GET_RESERVED_PLACES(1)"		
1		3

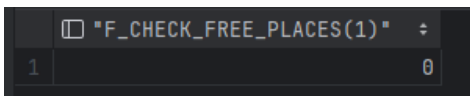
- pomocnicza funkcja **`f_check_free_places`** - zwraca liczbę wolnych miejsc na daną wycieczkę podając jej id

```
CREATE FUNCTION f_check_free_places(a_trip_id INT)
RETURN INT
IS
    s_free_places INT;
BEGIN
    SELECT MAX_NO_PLACES - f_get_reserved_places(a_trip_id)
    INTO s_free_places
    FROM TRIP
    WHERE TRIP_ID = a_trip_id;

    RETURN s_free_places;
END;
```

Przykładowe wywołanie:

```
select F_CHECK_FREE_PLACES(1) from DUAL;
```



"F_CHECK_FREE_PLACES(1)"
0

---

- **p\_add\_reservation** - dopisanie nowej rezerwacji

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_add_reservation(a_trip_id INT, a_person_id INT)
AS
    s_trip_date DATE;
    s_count INT;
    s_reservation_id INT;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy osoba istnieje w systemie
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM PERSON WHERE PERSON_ID = a_person_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie istnieje osoba o podanym ID.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje w systemie
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
    SELECT TRIP_DATE INTO s_trip_date FROM TRIP t WHERE t.TRIP_ID = a_trip_id;
    IF s_trip_date < SYSDATE THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka już się odbyła.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy osoba jest już zapisana na tą wycieczkę
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM RESERVATION
    WHERE TRIP_ID = a_trip_id AND PERSON_ID = a_person_id;
    IF s_count > 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Ta osoba jest już zapisana na tę wycieczkę.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy jest wolne miejsce
    IF f_check_free_places(a_trip_id) <= 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

```
    END IF;

    -- Wstawienie rekordu do RESERVATION i pobranie RESERVATION_ID
    INSERT INTO RESERVATION (TRIP_ID, PERSON_ID, STATUS)
    VALUES (a_trip_id, a_person_id, 'N')
```

```
RETURNING RESERVATION_ID INTO s_reservation_id;

-- Wstawienie rekordu do LOG
INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS)
VALUES (s_reservation_id, SYSDATE, 'N');

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Rezerwacja została pomyślnie dodana.');
```

EXCEPTION

WHEN OTHERS THEN

RAISE\_APPLICATION\_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);

END;

Procedura posiada wiele zabezpieczeń jak np.:

```
BD_416125> begin
    p_add_reservation(5, 1);
end;
[2024-03-29 12:28:26] completed in 55 ms
Wystąpił błąd: ORA-20002: Wycieczka o podanym ID nie istnieje.
```

```
BD_416125> begin
    p_add_reservation(3, 5);
end;
[2024-03-29 12:33:17] completed in 31 ms
Data wycieczki: 25/05/01
Wystąpił błąd: ORA-20004: Ta osoba jest już zapisana na tę wycieczkę.
```

```
BD_416125> begin
    P_ADD_RESERVATION(3, 3);
end;
[2024-03-29 12:47:47] completed in 23 ms
Data wycieczki: 25/05/01
Wystąpił błąd: ORA-20005: Brak wolnych miejsc na wycieczce.
```

Jednakże jeśli nie ma żadnych problemów to:

```
BD_416125> begin
    P_ADD_RESERVATION(5, 3);
end;
[2024-03-29 12:51:49] completed in 85 ms
Data wycieczki: 24/04/04
Rezerwacja została pomyślnie dodana.
```

---

- **p\_modify\_reservation\_status** - zmiana statusu rezerwacji

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_status(
    a_reservation_id INT,
    a_status CHAR
)
AS
    s_trip_id INT;
    s_curr_status CHAR;
    s_trip_date DATE;
BEGIN
    -- Poprawność argumentu a_status
    IF a_status NOT IN ('N', 'P', 'C') THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Niepoprawny status.');
```

```

-- Pobranie TRIP_ID i STATUS
SELECT TRIP_ID, STATUS INTO s_trip_id, s_curr_status
FROM RESERVATION
WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;

-- Sprawdzenie istnienia rezerwacji
IF s_trip_id IS NULL THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje.');
```

END IF;

```

-- Sprawdzenie czy rezerwacja nie ma już podanego statusu
IF a_status = s_curr_status THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Rezeracja ma już ten status');
```

END IF;

```

-- Data wycieczki
SELECT TRIP_DATE INTO s_trip_date FROM TRIP
WHERE TRIP_ID = s_trip_id;
```

```

IF a_status = 'C' THEN -- anulowanie rezerwacji
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
    IF s_trip_date < SYSDATE THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka już się odbyła. Nie można zmienić statusu');
```

END IF;

```

    UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;
    INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS) VALUES (a_reservation_id, SYSDATE, a_status);
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Twoja rezerwacja została anulowana.');
```

RETURN;

END IF;

```

IF s_curr_status = 'C' THEN
    -- Sprawdzenie czy jest wolne miejsce
    IF f_check_free_places(s_trip_id) <= 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

END IF;

```

    UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;
    INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS) VALUES (a_reservation_id, SYSDATE, a_status);
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Status twojej rezerwacji został zaaktualizowany.');
```

RETURN;

END IF;

```

IF a_status = 'P' THEN
    UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;
    INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS) VALUES (a_reservation_id, SYSDATE, a_status);
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Twoje miejsce jest już potwierdzone i zapłacone.');
```

END IF;

```

EXCEPTION
    WHEN OTHERS THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);
```

END;

#### Przykładowe zabezpieczenia:

```

BD_416125> begin
    P_MODIFY_RESERVATION_STATUS(4, 'C');
end;
[2024-03-29 18:49:03] [72000][20001]
[2024-03-29 18:49:03] ORA-20001: Rezerwacja ma już ten status.
```

```
BD_416125> begin
    P_MODIFY_RESERVATION_STATUS(4, 'Wrong');
end;
[2024-03-29 18:53:43] [72000][20001]
[2024-03-29 18:53:43] ORA-20001: Niepoprawny status.
```

```
BD_416125> begin
    P_MODIFY_RESERVATION_STATUS(12, 'N');
end;
[2024-03-29 18:58:06] [72000][20005]
[2024-03-29 18:58:06] ORA-20005: Brak wolnych miejsc na wycieczce.
```

Oczywiście procedura działa:

```
BD_416125> begin
    P_MODIFY_RESERVATION_STATUS(14, 'P');
end;
[2024-03-29 19:00:18] completed in 23 ms
```

- **p\_modify\_max\_no\_places** - zmiana maksymalnej liczby miejsc na daną wycieczkę

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_max_no_places(
    a_trip_id INT,
    a_max_no_places INT
)
AS
    s_count INT;
BEGIN
    IF a_max_no_places <= 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Proszę podać poprawną liczbę');
    END IF;

    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Nie istnieje wycieczka o podanym ID');
    END IF;

    IF f_get_reserved_places(a_trip_id) > a_max_no_places THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Nie można zmniejszyć
        liczby miejsc poniżej liczby zarezerwowanych');
    END IF;

    UPDATE TRIP
    SET MAX_NO_PLACES = a_max_no_places
    WHERE TRIP_ID = a_trip_id;

EXCEPTION
    WHEN OTHERS THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);

END;
```

Przykładowe zabezpieczenie:

```
26
27 ! begin
28     p_modify_max_no_places( A_TRIP_ID: 1, A_MAX_NO_PLACES: 1);
29 end;
30
```

[72000][20003]  
ORA-20003: Nie można zmniejszyć liczby miejsc poniżej liczby zarezerwowanych  
ORA-06512: at "BD\_416125.P\_MODIFY\_MAX\_NO\_PLACES", line 27  
ORA-06512: at "BD\_416125.P\_MODIFY\_MAX\_NO\_PLACES", line 18  
ORA-06512: at lin ...

---

## Zadanie 4 - triggery

---

Zmiana strategii zapisywania do dziennika rezerwacji. Realizacja przy pomocy triggerów

Należy wprowadzić zmianę, która spowoduje, że zapis do dziennika rezerwacji będzie realizowany przy pomocy triggerów

Triggery:

- trigger/triggery obsługujące
  - dodanie rezerwacji
  - zmianę statusu
- trigger zabraniający usunięcia rezerwacji

Oczywiście po wprowadzeniu tej zmiany należy "uaktualnić" procedury modyfikujące dane.

UWAGA Należy stworzyć nowe wersje tych procedur (dodając do nazwy dopisek 4 - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności

Należy przygotować procedury: `p_add_reservation_4`, `p_modify_reservation_status_4`

---

## Zadanie 4 - rozwiązanie

---

- **trg\_reservation\_log** - tworzy log'a przy dodaniu / aktualizacji statusu rezerwacji

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_reservation_log
AFTER INSERT OR UPDATE ON RESERVATION
FOR EACH ROW
BEGIN
    IF :OLD.STATUS != :NEW.STATUS THEN
        INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS)
        VALUES (:NEW.RESERVATION_ID, SYSDATE, :NEW.STATUS);
    END IF;
END;
```

- **trg\_prevent\_reservation\_deletion** - blokuje możliwość usuwania rezerwacji

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_prevent_reservation_deletion
BEFORE DELETE ON RESERVATION
FOR EACH ROW
BEGIN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Usunięcie rezerwacji jest zabronione.');
```

```
BD_416125> delete
           from RESERVATION
           where RESERVATION_ID = 1
[2024-03-29 19:13:48] [72000][20001]
[2024-03-29 19:13:48]   ORA-20001: Usunięcie rezerwacji jest zabronione.
```

- **Aktualizacja procedur** polega na usunięciu wierszów z dodawaniem do log'ów

Z procedury `p_add_reservation` usuwamy zmienną `s_reservation_id` oraz zmieniamy:

```
-- Wstawienie rekordu do RESERVATION i pobranie RESERVATION_ID
insert into RESERVATION (TRIP_ID, PERSON_ID, STATUS)
values (a_trip_id, a_person_id, 'N')
returning RESERVATION_ID into s_reservation_id;

-- Wstawienie rekordu do LOG
insert into LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS)
values (s_reservation_id, SYSDATE, 'N');
```

na:

```
-- Wstawienie rekordu do RESERVATION i pobranie RESERVATION_ID
insert into RESERVATION (TRIP_ID, PERSON_ID, STATUS)
values (a_trip_id, a_person_id, 'N');
```

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_add_reservation_4(a_trip_id INT, a_person_id INT)
AS
    s_trip_date DATE;
    s_count INT;
    s_reservation_id INT;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy osoba istnieje w systemie
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM PERSON WHERE PERSON_ID = a_person_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie istnieje osoba o podanym ID.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje w systemie
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
    SELECT TRIP_DATE INTO s_trip_date FROM TRIP t WHERE t.TRIP_ID = a_trip_id;
    IF s_trip_date < SYSDATE THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka już się odbyła.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy osoba jest już zapisana na tą wycieczkę
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM RESERVATION
    WHERE TRIP_ID = a_trip_id AND PERSON_ID = a_person_id;
    IF s_count > 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Ta osoba jest już zapisana na tę wycieczkę.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy jest wolne miejsce
    IF f_check_free_places(a_trip_id) <= 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

```
    END IF;
```



```
insert into RESERVATION (TRIP_ID, PERSON_ID, STATUS)
values (a_trip_id, a_person_id, 'N');

DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Rezerwacja została pomyślnie dodana.');
```

EXCEPTION

WHEN OTHERS THEN

RAISE\_APPLICATION\_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);

END;

Natomiast z procedury `p_modify_reservation_status` usuwamy 3 takie wiersze:

```
insert into LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS) values (a_reservation_id, SYSDATE, a_status);
```

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_status_4(
    a_reservation_id INT,
    a_status CHAR
)
AS
    s_trip_id INT;
    s_curr_status CHAR;
    s_trip_date DATE;
BEGIN
    -- Poprawność argumentu a_status
    IF a_status NOT IN ('N', 'P', 'C') THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Niepoprawny status.');

END IF;



-- Pobranie TRIP_ID i STATUS



SELECT TRIP_ID, STATUS INTO s_trip_id, s_curr_status



FROM RESERVATION



WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;



-- Sprawdzenie istnienia rezerwacji



IF s_trip_id IS NULL THEN



RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje.');



END IF;



-- Sprawdzenie czy rezerwacja nie ma już podanego statusu



IF a_status = s_curr_status THEN



RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Rezeracja ma już ten status');



END IF;



-- Data wycieczki



SELECT TRIP_DATE INTO s_trip_date FROM TRIP



WHERE TRIP_ID = s_trip_id;



IF a_status = 'C' THEN -- anulowanie rezerwacji



-- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła



IF s_trip_date < SYSDATE THEN



RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka już się odbyła. Nie można zmienić statusu');



END IF;



UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;



DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Twoja rezerwacja została anulowana.');



RETURN;



END IF;



IF s_curr_status = 'C' THEN



-- Sprawdzenie czy jest wolne miejsce



IF f_check_free_places(s_trip_id) <= 0 THEN



RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');


```

```
END IF;

UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;
DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Status twojej rezerwacji został zaaktualizowany.');
```

```
RETURN;
END IF;

IF a_status = 'P' THEN
    UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Twoje miejsce jest już potwierdzone i zapłacone.');
```

```
END IF;

EXCEPTION
    WHEN OTHERS THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);

END;
```

---

## Zadanie 5 - triggery

---

Zmiana strategii kontroli dostępności miejsc. Realizacja przy pomocy triggerów

Należy wprowadzić zmianę, która spowoduje, że kontrola dostępności miejsc na wycieczki (przy dodawaniu nowej rezerwacji, zmianie statusu) będzie realizowana przy pomocy triggerów

Triggery:

- Trigger/triggery obsługujące:
  - dodanie rezerwacji
  - zmianę statusu

Oczywiście po wprowadzeniu tej zmiany należy "uaktualnić" procedury modyfikujące dane.

**UWAGA** Należy stworzyć nowe wersje tych procedur (np. dodając do nazwy dopisek 5 - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

Należy przygotować procedury: `p_add_reservation_5`, `p_modify_reservation_status_5`

---

## Zadanie 5 - rozwiązanie

---

- **trg\_insert\_reservation** - sprawdza czy jest wolne miejsce do nowej rezerwacji

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_insert_reservation
BEFORE INSERT ON RESERVATION
FOR EACH ROW
DECLARE
    s_trip_date DATE;
    s_count INT;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
    SELECT TRIP_DATE INTO s_trip_date FROM TRIP WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;
    IF s_trip_date < SYSDATE THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka już się odbyła.');
```

```
END IF;

    -- Sprawdzenie czy osoba jest już zapisana na tą wycieczkę
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM RESERVATION
    WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID AND PERSON_ID = :NEW.PERSON_ID;
    IF s_count > 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Ta osoba jest już zapisana na tę wycieczkę.');
```

```

END IF;

-- Sprawdzenie czy jest wolne miejsce
IF f_check_free_places(:NEW.TRIP_ID) <= 0 THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

```

END IF;

INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS)
VALUES (:NEW.RESERVATION_ID, SYSDATE, :NEW.STATUS);
END;
```

```

BD_416125> begin
    P_ADD_RESERVATION_5(3, 7);
end;
[2024-03-29 19:33:46] completed in 40 ms
Data wycieczki: 25/05/01
Wystąpił błąd: ORA-20005: Brak wolnych miejsc na wycieczce.
```

- **trg\_update\_reservation\_status** - sprawdza czy jest wolne miejsce do odnowienia rezerwacji ze statusu anulowanej 'C' na nową 'N' / zapłaconą 'P'

```

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_update_reservation_status
BEFORE UPDATE ON RESERVATION
FOR EACH ROW
DECLARE
    v_trip_date DATE;
BEGIN
    -- Poprawność argumentu a_status
    IF :NEW.STATUS NOT IN ('N', 'P', 'C') THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Niepoprawny status.');
```

```

END IF;
```

```

-- Sprawdzenie czy rezerwacja nie ma już podanego statusu
IF :NEW.STATUS = :OLD.STATUS THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Rezerwacja ma już ten status');
```

```

END IF;
```

```

-- Data wycieczki
SELECT TRIP_DATE INTO v_trip_date FROM TRIP
WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;
```

```

IF :OLD.STATUS = 'C' AND f_check_free_places(:NEW.TRIP_ID) <= 0 THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

```

END IF;
```

```

END;
```

```

[72000][20000]
ORA-20000: Wystąpił inny błąd: ORA-20006: Rezerwacja ma już ten status
ORA-06512: at "BD_416125.P_MODIFY_RESERVATION_STATUS_5", line 26
ORA-06512: at line 2
Position: 0
```

## Aktualizacja procedur

### Procedura "p\_add\_reservation\_5":

```

CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_add_reservation_5(
    a_trip_id INT,
    a_person_id INT
```

```
)
AS
    s_count INT;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy osoba istnieje w systemie
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM PERSON WHERE PERSON_ID = a_person_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie istnieje osoba o podanym ID.');
```

END IF;

-- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje w systemie

```
SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;
IF s_count = 0 THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje.');
```

END IF;

-- Dodanie rezerwacji

```
INSERT INTO RESERVATION (TRIP_ID, PERSON_ID, STATUS)
VALUES (a_trip_id, a_person_id, 'N');
```

DBMS\_OUTPUT.PUT\_LINE('Rezerwacja została pomyślnie dodana.');

EXCEPTION

WHEN OTHERS THEN

```
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);
```

END;

#### Procedura "p\_modify\_reservation\_status\_5":

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_status_5(
    a_reservation_id INT,
    a_status CHAR
)
AS
    s_trip_id INT;
BEGIN
    -- Pobranie TRIP_ID
    SELECT TRIP_ID INTO s_trip_id
    FROM RESERVATION
    WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;

    -- Sprawdzenie istnienia rezerwacji
    IF s_trip_id IS NULL THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje.');
```

END IF;

-- Aktualizacja statusu rezerwacji

```
UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;
DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Status twojej rezerwacji został zaaktualizowany.');
```

EXCEPTION

WHEN OTHERS THEN

```
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);
```

END;

	RESERVATION_ID	TRIP_ID	PERSON_ID	STATUS
1	1	1	1	C
2	2	1	2	P

```
begin
    p_modify_reservation_status_5(2, 'P');
end;
```

```
[72000][20000]
ORA-20000: Wystąpił inny błąd: ORA-20006: Rezeracja ma już ten status
ORA-06512: at "BD_416125.P_MODIFY_RESERVATION_STATUS_5", line 26
ORA-06512: at line 2
Position: 0
```

```
begin
  p_modify_reservation_status_5(2, 'N');
end;
```

	RESERVATION_ID	TRIP_ID	PERSON_ID	STATUS
1	1	1	1	C
2	2	1	2	N

## Zadanie 6

Zmiana struktury bazy danych. W tabeli `trip` należy dodać redundantne pole `no_available_places`. Dodanie redundantnego pola uprości kontrolę dostępnych miejsc, ale nieco skomplikuje procedury dodawania rezerwacji, zmiany statusu czy też zmiany maksymalnej liczby miejsc na wycieczki.

Należy przygotować polecenie/procedurę przeliczającą wartość pola `no_available_places` dla wszystkich wycieczek (do jednorazowego wykonania)

Obsługę pola `no_available_places` można zrealizować przy pomocy procedur lub triggerów

Należy zwrócić uwagę na spójność rozwiązania.

**UWAGA** Należy stworzyć nowe wersje tych widoków/procedur/triggerów (np. dodając do nazwy dopisek 6 - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

- zmiana struktury tabeli

```
alter table trip add
  no_available_places int null
```

- polecenie przeliczające wartość `no_available_places`
  - należy wykonać operację "przeliczenia" liczby wolnych miejsc i aktualizacji pola `no_available_places`

## Zadanie 6 - rozwiązanie

Polecenie dodające nową kolumnę do `Trip`

```
ALTER TABLE trip
ADD no_available_places INT;
```

Procedura do aktualizowania pola `no_available_places`:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_update_no_available_places AS
BEGIN
  UPDATE TRIP t
  SET no_available_places = (
```

```

SELECT MAX_NO_PLACES - COUNT(*)
FROM reservation r
WHERE r.trip_id = t.trip_id
AND r.status IN ('P', 'N')
GROUP BY r.trip_id, t.MAX_NO_PLACES
);
END p_update_no_available_places;

```

Wywołanie tej procedury:

```

BEGIN
    p_update_no_available_places(trip_rec.trip_id);
END;

```

Uproszczenie widoków:

```

CREATE OR REPLACE VIEW VW_TRIP_6 AS
SELECT T.TRIP_ID, T.COUNTRY, T.TRIP_DATE, T.TRIP_NAME, T.MAX_NO_PLACES, T.NO_AVAILABLE_PLACES
FROM TRIP T;

```

	TRIP_ID	COUNTRY	TRIP_DATE	TRIP_NAME	MAX_NO_PLACES	NO_AVAILABLE_PLACES
1	1	Francja	2023-09-12	Wycieczka do Paryża	3	0
2	2	Polska	2025-05-03	Piękny Kraków	4	2
3	3	Francja	2025-05-01	Znow do Francji	2	0
4	4	Polska	2025-05-01	Hel	2	0
5	5	Polska	2024-04-04	Warszawa	5	5

## Zadanie 6a - procedury

Obsługę pola `no_available_places` należy zrealizować przy pomocy procedur

- procedura dodająca rezerwację powinna aktualizować pole `no_available_places` w tabeli `trip`
- podobnie procedury odpowiedzialne za zmianę statusu oraz zmianę maksymalnej liczby miejsc na wycieczkę
- należy przygotować procedury oraz jeśli jest to potrzebne, zaktualizować triggerów oraz widoki

**UWAGA** Należy stworzyć nowe wersje tych widoków/procedur/triggerów (np. dodając do nazwy dopisek 6a - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

- może być potrzebne wyłączenie 'poprzednich wersji' triggerów

## Zadanie 6a - rozwiązanie

Aktualizujemy triggerów wykorzystując nowe pole w tabeli `TRIP`:

Modyfikacja triggera `trg_insert_reservation`

```

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_insert_reservation_6a
BEFORE INSERT ON RESERVATION
FOR EACH ROW
DECLARE
    s_trip_date DATE;
    s_count INT;
    s_free_places INT;

```

```
BEGIN
-- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
SELECT TRIP_DATE, NO_AVAILABLE_PLACES INTO s_trip_date, s_free_places
FROM TRIP WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;

IF s_trip_date < SYSDATE THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka już się odbyła.');
```

END IF;

```
-- Sprawdzenie czy osoba jest już zapisana na tą wycieczkę
SELECT COUNT(*) INTO s_count
FROM RESERVATION
WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID AND PERSON_ID = :NEW.PERSON_ID;

IF s_count > 0 THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Ta osoba jest już zapisana na tę wycieczkę.');
```

END IF;

```
-- Sprawdzenie czy jest wolne miejsce
IF s_free_places <= 0 THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

END IF;

```
-- Dodanie wpisu do logu
INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS)
VALUES (:NEW.RESERVATION_ID, SYSDATE, :NEW.STATUS);

END;
```

#### Modyfikacja triggera `trg_update_reservation`

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_update_reservation_status_6a
BEFORE UPDATE ON RESERVATION
FOR EACH ROW
DECLARE
    v_trip_date DATE;
    s_free_places INT;
BEGIN
-- Poprawność argumentu a_status
IF :NEW.STATUS NOT IN ('N', 'P', 'C') THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Niepoprawny status.');
```

END IF;

```
-- Sprawdzenie czy rezerwacja nie ma już podanego statusu
IF :NEW.STATUS = :OLD.STATUS THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Rezerwacja ma już ten status');
```

END IF;

```
-- Data wycieczki
SELECT TRIP_DATE, NO_AVAILABLE_PLACES INTO v_trip_date, s_free_places FROM TRIP
WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;

IF :OLD.STATUS = 'C' AND s_free_places <= 0 THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

END IF;

END;

#### Aktualizujemy procedury:

##### Modyfikacja procedury `p_add_reservation`:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_add_reservation_6a(
    a_trip_id INT,
    a_person_id INT
)
AS
    s_count INT;
    s_free_places INT;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy osoba istnieje w systemie
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM PERSON WHERE PERSON_ID = a_person_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie istnieje osoba o podanym ID.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje w systemie
    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;
    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje.');
```

```
    END IF;

    SELECT NO_AVAILABLE_PLACES INTO s_free_places FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;
    -- Dodanie rezerwacji
    INSERT INTO RESERVATION (TRIP_ID, PERSON_ID, STATUS)
    VALUES (a_trip_id, a_person_id, 'N');
```

```
    -- Aktualizacja pola NO_AVAILABLE_PLACES
    UPDATE TRIP
    SET NO_AVAILABLE_PLACES = s_free_places - 1
    WHERE TRIP_ID = a_trip_id;

    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Rezerwacja została pomyślnie dodana.');
```

```
EXCEPTION
    WHEN OTHERS THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);
END;
```

#### Modyfikacja procedury p\_modify\_max\_no\_places:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_max_no_places_6a(
    a_trip_id INT,
    a_max_no_places INT
)
AS
    s_count INT;
    s_free_places INT;
BEGIN
    IF a_max_no_places <= 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Proszę podać poprawną liczbę');
```

```
    END IF;

    SELECT COUNT(*) INTO s_count FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;

    IF s_count = 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Nie istnieje wycieczka o podanym ID');
```

```
    END IF;

    SELECT NO_AVAILABLE_PLACES INTO s_free_places FROM TRIP WHERE TRIP_ID = a_trip_id;

    IF s_free_places > a_max_no_places THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Nie można zmniejszyć
        liczby miejsc poniżej liczby zarezerwowanych');
```

```
    END IF;
END;
```



```
UPDATE TRIP
SET MAX_NO_PLACES = a_max_no_places,
    NO_AVAILABLE_PLACES = a_max_no_places - s_free_places
WHERE TRIP_ID = a_trip_id;

EXCEPTION
WHEN OTHERS THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);
END;
```

Modyfikacja procedury `p_modify_max_no_places`:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_status_6a(
    a_reservation_id INT,
    a_status CHAR
)
AS
    s_trip_id INT;
    s_free_places INT;
BEGIN
    -- Pobranie TRIP_ID
    SELECT TRIP_ID INTO s_trip_id
    FROM RESERVATION
    WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;

    -- Sprawdzenie istnienia rezerwacji
    IF s_trip_id IS NULL THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje.');
```

```
    END IF;

    -- Aktualizacja statusu rezerwacji
    UPDATE RESERVATION SET STATUS = a_status WHERE RESERVATION_ID = a_reservation_id;

    -- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc
    SELECT NO_AVAILABLE_PLACES INTO s_free_places FROM TRIP WHERE TRIP_ID = s_trip_id;
    IF a_status = 'C' THEN
        UPDATE TRIP
        SET NO_AVAILABLE_PLACES = s_free_places + 1
        WHERE TRIP_ID = s_trip_id;
    ELSE
        UPDATE TRIP
        SET NO_AVAILABLE_PLACES = s_free_places - 1
        WHERE TRIP_ID = s_trip_id;
    END IF;

    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Status twojej rezerwacji został zaaktualizowany.');
```

```
EXCEPTION
WHEN OTHERS THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił inny błąd: ' || SQLERRM);
END;
```

---

## Zadanie 6b - triggery

---

Obsługę pola `no_available_places` należy zrealizować przy pomocy triggerów

- podczas dodawania rezerwacji trigger powinien aktualizować pole `no_available_places` w tabeli `trip`
- podobnie, podczas zmiany statusu rezerwacji
- należy przygotować trigger/triggery oraz jeśli jest to potrzebne, zaktualizować procedury modyfikujące dane oraz widoki

UWAGA Należy stworzyć nowe wersje tych widoków/procedur/triggerów (np. dodając do nazwy dopisek 6b - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

- może być potrzebne wyłączenie 'poprzednich wersji' triggerów

## Zadanie 6b - rozwiązanie

Teraz będziemy chcieli aktualizować po `no_available_places` w triggerach:

Modyfikacja triggera `trg_insert_reservation`

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_insert_reservation_6b
BEFORE INSERT ON RESERVATION
FOR EACH ROW
DECLARE
    s_trip_date DATE;
    s_count INT;
    s_free_places INT;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
    SELECT TRIP_DATE, NO_AVAILABLE_PLACES INTO s_trip_date, s_free_places
    FROM TRIP WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;

    IF s_trip_date < SYSDATE THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka już się odbyła.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy osoba jest już zapisana na tą wycieczkę
    SELECT COUNT(*) INTO s_count
    FROM RESERVATION
    WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID AND PERSON_ID = :NEW.PERSON_ID;

    IF s_count > 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Ta osoba jest już zapisana na tę wycieczkę.');
```

```
    END IF;

    -- Sprawdzenie czy jest wolne miejsce
    IF s_free_places <= 0 THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

```
    END IF;

    INSERT INTO LOG (RESERVATION_ID, LOG_DATE, STATUS)
    VALUES (:NEW.RESERVATION_ID, SYSDATE, :NEW.STATUS);

    -- Aktualizacja pola NO_AVAILABLE_PLACES
    UPDATE TRIP
    SET NO_AVAILABLE_PLACES = s_free_places - 1
    WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;

END;
```

Modyfikacja triggera `trg_update_reservation`

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_update_reservation_status_6b
BEFORE UPDATE ON RESERVATION
FOR EACH ROW
DECLARE
    v_trip_date DATE;
    s_free_places INT;
BEGIN
    -- Poprawność argumentu a_status
```

```
IF :NEW.STATUS NOT IN ('N', 'P', 'C') THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Niepoprawny status.');
```

-- Sprawdzenie czy rezerwacja nie ma już podanego statusu

```
IF :NEW.STATUS = :OLD.STATUS THEN
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Rezerwacja ma już ten status');
```

-- Data wycieczki

```
SELECT TRIP_DATE, NO_AVAILABLE_PLACES INTO v_trip_date, s_free_places FROM TRIP
WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;
```

IF :OLD.STATUS = 'C' AND s\_free\_places <= 0 THEN

```
    RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Brak wolnych miejsc na wycieczce.');
```

-- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc

```
IF :OLD.STATUS = 'C' THEN
    UPDATE TRIP
    SET NO_AVAILABLE_PLACES = NO_AVAILABLE_PLACES - 1
    WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;
ELSE
    UPDATE TRIP
    SET NO_AVAILABLE_PLACES = NO_AVAILABLE_PLACES + 1
    WHERE TRIP_ID = :NEW.TRIP_ID;
END IF;
```

END;

Teraz nasze procedury będą wyglądać dokładnie jak w zadaniu 5.

## Zadanie 7 - podsumowanie

Porównaj sposób programowania w systemie Oracle PL/SQL ze znanym ci systemem/językiem MS Sqlserver T-SQL

Języki pomimo różnic są do siebie całkiem podobno jednakże wiele je dzieli:

- Na pewno przydaje się w oracle sql funkcja 'or' np. w zastosowaniach create or replace.
- W ms sql raczej nie było czegoś takiego jak 'for each row' w triggerach.
- Ograniczone jest w oracle'u przypisywanie wartości podzapytania. Trzeba korzystać z formuły 'SELECT ... INTO ...' co jest trochę mniej intuicyjne.
- W funkcja w ms sql jeśli chcieliśmy zwrócić tabelę to mogliśmy po prostu napisać 'return table'. Natomiast tutaj trzeba używać takich form jak 'return SYS\_REFCURSOR' co wprowadza dodatkową trudność w przenoszeniu się do oracle sql z innych języków sql.
- Po wykonaniu zadań z procedurami można wywnioskować, że z tego powodu, że nie mamy transakcji zagnieżdżonych, commit w procedurze może nie mieć sensu, jeśli wywołujemy pewną sekwencję procedur, albo jedną procedurę wywołujemy wewnątrz innej. Natomiast można użyć go w najbardziej zewnętrznym bloku.

Podsumowując, język PL/SQL czasami jest łatwiejszy w interpretacji, implementacji niż język Transact-SQL, ale w niektórych sytuacjach jest on dość mało wygodny i wymaga więcej czasu na dość proste rzeczy (jak np funkcje, zwracające tabele).